

نگاهی مجدد به روایی و پایایی پرسشنامه MDBQ

نشریه پایش

تاریخ پذیرش مقاله: ۹۵/۶/۲۹

سال شانزدهم، شماره دوم، فروردین - اردیبهشت ۱۳۹۶ صص ۲۵۱-۲۵۰

[نشر الکترونیک پیش از انتشار - ۱۱ دی ۹۵]

سردبیر محترم

پژوهشگران برای رسیدن به ناشناخته‌ها و نادانسته‌های جهان هستی و پیدا کردن حقایق زندگی انسان‌ها و گسترش علم، همواره محتاج تحقیق بوده‌اند و برای نیل به برخی اهداف، وجود ابزار بسیار ضروری و حیاتی به نظر می‌رسد. در پژوهش‌های روانی و اجتماعی نیز محققان محتاج استفاده از ابزاری روا و پایا می‌باشند تا بتوانند به نتایج صحیح و مناسبی دست پیدا نمایند. در مقاله‌ای که در مجله علمی-پژوهشی پایش به طبع چاپ رسیده است [۱]، از پرسشنامه "Manchester Driving Behavior Questionnaire" استفاده گردیده است. در روایی و پایایی این پرسشنامه، به چند نکته مجهول برخورد نموده‌ام که امیدوارم سردبیر محترم مجله بتوانند این موارد را روشن نمایند. در بسیاری از کشورها مانند ایران، اتومبیل‌ها همیشه در سمت راست جاده‌های دوطرفه قرار می‌گیرند و فرمان اتومبیل در سمت چپ آن قرار دارد (چپ-فرمان). در مقابل در برخی کشورها این قضیه کاملاً برعکس است یعنی اتومبیل‌ها راست-فرمان بوده و جهت حرکت خودروها در راه‌های دوطرفه هم برعکس است. از مهمترین این کشورها می‌توان به بریتانیا، استرالیا، ژاپن، نیوزیلند و هندوستان اشاره کرد. در جدول شماره یک ردیف شماره ۲۵ آمده است "در حالی که اتومبیل‌ها در یک باند جاده به سمت چپ جاده اصلی می‌پیچند، آنقدر حواستان به ترافیکی که از سمت راست می‌آید جلب شده، که ناگهان با اتومبیل جلویی برخورد می‌کنید" و نیز در ردیف ۲۴ همین جدول "در پیچیدن به سمت چپ با یک دوچرخه سوار که در کنار شما بوده است، برخورد کرده‌اید". باید توجه داشت که پرسشنامه رفتار رانندگی منچستر مربوط به کشور انگلستان است و در کشور ایران باید سمت حرکت اتومبیل بر خلاف کشور انگلستان در نظر گرفته شود. همچنین در ردیف شماره ۴۲ آمده است "در سبقت گرفتن از وسیله نقلیه‌ای، متوجه نشده‌اید که برای گردش به راست، علامت می‌دهد". در ردیف ۴۰ از جدول شماره ۲ ذکر شده است "برای این که به ترافیک برخورد نکنید، از سمت راست جاده حرکت می‌کنید و سبقت می‌گیرید" ردیف ۳۶ "به هنگام سبقت از سمت راست، برای اجتناب از برخورد با ماشین رو به رو به طور سرسام آوری سرعت گرفته‌اید" و در جدول شماره ۳ ردیف ۵۰ "موقع رفتن به سمت راست، در تخمین فاصله عبوری اشتباه کرده‌اید اما از آن موقعیت جان سالم به در برده‌اید". با دقت در جملات نقل قول شده فوق‌الذکر متوجه خواهیم شد که این پرسشنامه برای کشور ایران روا نگردیده است. پیشنهاد می‌گردد مجدداً در روایی این ابزار تجدید نظر گردد. با تشکر از همه کسانی که برای پیشرفت علم تلاش می‌کنند.

مسیر جهت حرکت وسایل نقلیه در کشور استرالیا

با تقدیم احترام

محمد منبعی: عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی دزفول، دزفول، ایران

حمید رضا آقا بابائیان: عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی دزفول، دزفول، ایران

تلفن تماس: ۰۶۱۴۲۴۲۶۰۱۳ Email: hamidrezaaghababaeian@yahoo.com

منابع

1.Esmailzadeh H, Majdzadeh SR, Ibrahimipoor H , Dehnavieh R. Assessment of the Iran health innovation system and provide corrective suggestions Payesh 2013; 12, 1: 5-16 [Persian]